

Хушлашмыйча китеп барды

Фәннур Сафин яшьли китеп барган талантлы шагыйрьләребезнең берсе. Быел аның тууына 75 ел тулды. Кызганыч, ул безнең арадан бик иртә, нибары 44 яшендә китте.

Фәннурның студент чорында да, ул төрле матбугат чараларында эшләгәндә дә миңа анын белән аралашып яшәргә, аның язмалары, шигырьләре белән танышып барырга туры килде. Чыннан да, бик актив, сәлетле егет иде ул.

Фәннур Шәйхенур улы Сафин 1948 елның 27 июненде Минзәлә районының Күзкәй авылында (хәзер бу авыл Тукай районы составына керә). Казан дәүләт университетын тәмамлаганнан соң Фәннур бөтен гомерен ижатка багышлый. Башта радиода, аннары "Татарстан яшьләре" газетасында, "Ялкын" һәм "Казан утлары" журналларында, "Мәгариф" нәшриятында әдәби хезмәткәр булып эшли.

1983-1987 елларда Фәннур Сафин - Татарстан язучылар берлегендә әдәбиятны пропагандалау бүлегә хезмәткәр. Аның тәүге шигырьләре "Беренче карлыгачлар" (1970) һәм "Юл башы" (1972) коллектив жыентыкларда басылып чыга. 1976 елда автор "Кеше юлга чыкса", 1980 елда "Сез кемнәр?", 1982 елда "Тынлык", 1985 елда "Кукчәчәк", 1988 елда "Чәчәк гомере" шигырь жыентыкларын укучыларына тәкъдим итә.

Татар халкының язмышы турында лирик уйланулар, жамгыятытә буынар алмашы автор поэзиясенә төп тематикасын тәшкит итә. Ф.Сафин шигырьләренә байтак жырлар язылган. Күбрәк ул Р.Гатауллин (Хушлашырга ашыкма"), Б.Мулюков ("Жырымда юатырмын") Ф.Хатыйпов ("Моңлану") кебек композиторлар белән уртак тел табып ижат итә. Ул жырлар бүген дә бик популяр.

Ф.Сафин нигездә лирик шагыйрь. Аның шигырьләре яшьлек романтикасы белән сугарылган. Аларга халыкчанлык, берәз моңаю, шул ук вакытта нечкә юмор да хас. Мондый үзенчәлекләр "Сез кемнәр?", "Тынлык", "Кукчәчәк" жыентыкларына кертелгән шигырьләрендә аеруча нык сизелә.

Фәннур үзе исән вакытта ук бик талантлы шагыйрьләр исәбенә кертелгән. Рафаэль Мостафин шундый бер факт китерә.

Поляк әдәбиятчысы һәм тәржемече Юрий Велюнский поляк һәм инглиз телләрендә чыгарылган дөнья поэзиясе жыентыгын эзерләгәндә китапка татарлардан Габдулла Тукай һәм Муса Жәлил белән янәшә Фәннурны да кертә. Әлбәттә, Фәннур Шәйхинур улы гажәеп талантлы, чын мәгънәсендә милли шагыйрь булган. Шуңа күрә аны Сибгать Хәким, Илдар Юзиев, Шәүкет Галиев кебек аксакал әдипләр бик иртә күреп алалар. Мондый сирәк очрый торган талантның нигезендә нәрсә ята соң? Әлбәттә, беренче чиратта туган ягына, халкына мөхәббәт. Әйтик, шигырьләрендә ул жыл образын киң файдаланган. Гадәттә бу күренеш тыныч жылдан башлана, көчле давыллары белән тәмамлана. Жил татар поэзиясендә аерылышу, борчу, күнелсез хәбәрләр таратучы, сәяхәт итүче рух символы булып исәпләнә. Фәннурның үзе исән вакытта ук дөнья күргән "Кукчәчәк" китабыннан мисал китереп узыйк. "Имән төбәндә уйланулар" шигырендә автор жилне борчу уятучы, кешене нык борчучы күренеш буларак сурәтли. Шигырь ахырында исә жил кешегә бәхет китерүче буларак тасвирлана.

Автор бураннарның да һәрвакыт жанга зыян гына салмавын билгели. Алар туктаусыз зарарлы гына булмый икән. Көчле жыллар, бураннар барлык табигать күренешләре кебек күнелне дә күтәрәләр. Күк йөзе һәм кояш нурлары еш кына жир йөзен иркәли, кешегә шатлык алып килә.

Ни кызганыч, 44 яшендә дөньядан киткән Фәннурнең таланты тиешенчә ачылып житми калды. Дөресен генә әйткөндә аның ижаты да тиешле бәһасен алмады. Югыйсә радиолардан көн саен диярлек яңгырап торган җырлары гына да ни тора!

Әгъзам Фәйзрахманов